

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

יום הכיפורים

המקום, רק בשלמות הרצון והדבקות בעמידת כל כולו בישרות הרצון "לפני ה' תטהרו".

ואת זו המהרה שבעמידה לפני ה', קשורה במקוה ישראל שבאחדות יום הכיפורים, כי בשלמות האמונה בהנהגה של מעלה, לעולם לא תיכנס קפידה ושנאה בלב האדם על הכיבור, כאשר יודע ומאמין שהכל מונהג ומושגח מלעילא. כמו"ש בספרים על פי האמור אצל דוד המלך ע"ה [ש"ב טז י] "כי ה' אמר לו קלל וכו'".

נמצאו כל שלשת גדרי טהרת יום הכיפורים המבוארים, קשורים ומחוברים ותלויים זה בזה, הן ענין טהרה ששלמעלה ביום הזה, מצד עיצומו של יום מכפר מעין אור שלעתיד לבוא. והן ענין "עליכם לטהר אתכם", במהרת מקוה ישראל' באחדות וייחוד השלם, ועקירת כל שנאה ומחלוקת, רק בלב טהור וזך ושלמות ריצוי ופיוס בשלום ובשלוה בין כל ישראל. והן ענין "לפני ה' תטהרו", בעמידה שלמה ורצויה בהסכמה מושלמת בהנהגת השם יתברך עם כל אחד ואחד בעולמו. - ויסוד המהרה אחד נובע משרש סגולתו העצומה של יום מימים הוהם יום כיפור המיוחד.

ירח איתנים תשע"ג, פי"א

||| עצומו של יום |||

• **דברי בינה** •

ביום כיפור ישראל עובדים כעבודת המלאכים

יום הכיפורים שבו עובדים ישראל להשם יתברך בכחינת דעת המלאכים, בלי שום גשמויות כלל. וזה גם כן מעלת קדושת ישראל שמתגלה בעולם, שיש להם גם כן בחינת כח מלאכים.

וזה מה שאיתא [ויפא כ.ג.] שביום הכיפורים לית ליה [ולשמן] רשות לאסמוני. כי כל הכח הקיטרוג מהשמן הוא "מה אנוש כי תזכרנו וגו'" [תהילים ח.ה.] וגם "אשר תנה הוודך על השמים". ולמה להם התורה, שהיא שייכת רק לעליונים. וביום הכיפורים אז אין להם מה לקטרג, שאז נתגלה מעלת ישראל, אשר הם יכולים לעבוד השם יתברך גם על אופן הזה, כמו עבודת מלאכים.

פרשת האזינו ושב"ש עמי קפד

• **מבשר טוב** •

כי ביום הזה יכפר עליכם וגו' לפני ה' תטהרו. (ויקרא טז ל)
וזה ביאור גדר השלישי שבפסוק בסדר כפרת יום הכיפורים, "לפני ה' תטהרו", שתטהרו עצמכם בשלמות הרצון לפני ה', לקבל הנהגה של מעלה בכל דבר, כפי שמונהג ומושגח מלמעלה, ושלא להיות חלילה במרוניא ובתלונה, ולכו חלוק על

דברים המוסיפים כח אל הגוף, וכשהאדם נותן אל ליבו לשוב בתשובה, בנקל יוכל לתקן הפגם, ולהעלות את המידה שקלקל אל הקדושה, כי באותו כח אשר ניתוסף לו על ידי התאוות האלו, ועתה לוקה הכח הזה בעצמו לעבודת השם יתברך, על ידי זה מתעלה זה כח התאוה אל הקדושה. וזה ענין [ברכות נד.]: "בכל לבבך בשני יצריך".

דברי בינה תצוה, עמי רטו

• חלקת יהושע •

אם אינו עוקר את מדת השקר קשה לו לשוב בספר רמתים צופים זו"ל: "פעם אחת לאחר ראש השנה כשפטר [הרבי רבי בונים מפשיסאה זצ"ל] מלפניו אנשי שלומו, אמר לכל אחד ואחד אני שואל ממך דבר אחד להבטיחו שתצייתו לי, ובודאי השיב כל אחד שיצית לו. אז אמר לו שבמקש ממנו שלא יאמר שקר כי אם אמת. ומביא גם כן שם בשם תלמידו הרבי חזקן זצלה"ה מווארקו, שאמר בסעודת פורים לאנשי שלומו בזה הלשון: "בואו ואלמדכם דרכי חסידות. ונדחקו כולם ואמר להם מי שהולך ומאנה (=משקר) את עצמו בדבר אחד, הוא הולך מהכל". וכן כתב בספר חסידים שעל ידי זה נעשה אחד בעל תשובה, על ידי זה שאמר לו שישמור משקר עי"ש". עכ"ל. [וכו'].

ובמדרש פנחס: "ולכן צריך להזהר מאוד מלדבר שקר כי העושה עצמו לכחש ולשקר מוסרין לו מלאך שמכחש ומשקר. רצונו לומר, שאומר לו על מצות עבירות, ועבירות מצות. ואיך יוכל לעשות תשובה, וכי משוגע הוא להתחרט ולעשות תשובה על מצות. ולכן יכול להיות שימות

||| תשובת יום הכיפורים |||

• היהודי הקדוש •

הצדיקים עוזרים לנו ומעוררים אותנו לתשובה

שמעתי מעשה שרבי דוד מלעלוב ז"ל בא פעם ליהודי הקדוש ז"ל, וראהו עומד ליד התנור בלי מלבוש על מתניו וצלעותיו, והיה לו יסורים גדולים מהאש. ובכה רבי דוד מלעלוב ז"ל, ושאל את היהודי הקדוש ז"ל: מה זה שמצער עצמו כל כך. השיבו: אם מרגיש אני שיש איש ישראל במרחק רב שקשה לו לעשות תשובה ולהתקרב להשם יתברך, מקבל אני עלי יסורים עבורו כאן, כדי שיהיה ביכולתו להתקרב להשם יתברך. (אמרי אמת, ליקוטים)

• תורת הרה"ק מלענטשנא •

על האדם לשוב בעצמו ולא לסמוך על עבודת הצדיקים

ולכבו יבין ושב ורפא לו. (ישעיה ו י)

שאתה בעצמך תעורר לשוב בתשובה, תבין תשכיל בשכלך כמה גדולים בעלי תשובה לפני הקב"ה, ולא תסמוך שתשוב ע"י התעוררות הצדיקים – והם יעוררו לבך לשוב בתשובה, רק אתה בעצמך תבין ותשכיל את זאת.

עמוד נו

• תורת הרבי ד' נתן דוד משידלובצא •

יכול בנקל לעשות תשובה - באותו דבר שחטא בו להפכו לעבודת השי"ת

מרגלא בפומיה דמר אבא אדמו"ר

[משידלובצא] זצלה"ה זי"ע: כי

יש לפעמים אשר היצר מסית את האדם לתאות אכילה ושתייה וכדומה, שהוא

תשמח) "אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאִיתָה קָהַל קְדוֹשִׁים, רוֹגְשִׁים בְּבֵית קְדָשִׁי תִקְדָּשִׁים". שהוא תמוה שהרי לבדו נכנס הכהן גדול בבית קודש הקדשים, ולא הותר לאיש להיכנס שם עימו, וכיצד ראתה עין קהל קדושים בבית קדשי הקדשים, וצריך עיון.

אך בהאמור אתא שפיר, שאמנם אף כי לא נכנסו המה פנימה לפני ולפנים, מכל מקום היו "רוגשים" ומחוברים בלב ונפש בבית קדשי הקדשים, ואף הכהן גדול עצמו שלוחא דידן ושלוחא דרחמנא, בעצם מהות ליבו ונפשו קשור בנשמתו נשמת הכלל, עם אותו קהל קדושים המייחלים ומתפללים בכל לב להצלחת עבודתו, ובכך נמצא כמו שהיו הם עצמם בבית קדשי הקדשים, כאשר בלעדיהם לא היה הכהן יכול לגשת אל הקודש.

שיעורי מבשר טוב - תשובה, סימן טז

• וידבר משה - לברטוב •

צדיק המקושרים בו תלמידים הם עוזרים ליציאתו בשלום מן הקודש ולאריכות ימיו

ויום טוב היה עושה כהן גדול לכל אוהביו, כשנכנס בשלום ויצא בשלום בלי פגע (בצאתו בשלום מן הקודש). וי"ל מדוע עשה סעודה לאוהביו דוקא, הלא עבודתו היתה עבור כלל ישראל.

אכן יש לפרש הענין על פי הקדמה זו, והוא כי לפעמים כאשר הצדיק זוכה לעלות למדרגה רמה מאד, אז יכול ה"ו להסתלק מזה העולם, כי אין העולם ראוי לו. אכן זה רק כאשר אין לו תלמידים אשר נושאים ונותנים עמו בעבודתו להמשיך עליהם מגודל קדושתו. לזה, כאשר אין דורש

ח"ו בלא תשובה. ולכן צריך להיות שקר חמור כמו עריות, ויכול לבוא לתשובה על כל עבירות שעשה" עכ"ל.

מאמרים עמי קפד-ה

||| עבודת הכהן גדול |||

• מבשר טוב •

שגב ומעלת הזמן של אמירת סדר עבודה הכהן גדול

כאשר עבודתו של הכה"ג ביום הכיפורים היתה עבודה נשגבה מאוד ונוראה הוד, וכמאמר הרה"ק הרבני ר' הערש מרימנוב זצלה"ה שהיה כידוע איש חזק מאוד ולא הרבה בבכי, אך בעת אמירת העבודה ביהכ"פ היה מרכה ובוכה בדמעות שלישי, ואמר שכל אלו הבכיות אינם מגיעים לרוב הבכיות הנוראות שהיה הכהן גדול בוכה ומתחנן לפני ולפנים בבית המקדש. והוסיף שאם היו ישראל מכירים בגודל שגב זה הזמן של אמירת סדר העבודה ביום הכיפורים, ומרבים בבכיות ודמעות ושופכים לב נהך כמים, היו יכולים בעת הזו להביא הגאולה השלמה לישראל.

ולמדנו מזה עד כמה היתה קשה ונשגבה עבודתו של הכהן גדול ביהכ"פ. - ובכך גילה לנו התולדות אדם זי"ע ולמצאי יוכ"פ, שלא היה יכול לפעול ולהצליח בכל זאת כי אם בכח "אוהביו" הקשורים וחבוקים ודבוקים בו בקרב לב עמוק ונפש הפצה. שבחיבור ישראל באמת להצדיק עוזרים ומסייעין בידו להמשיך שפע קודש, ולעשות עבודתו הרוממה.

ובנתיב דברי קדשו ההביכים של זקני הק' זי"ע, אמרתי ליישב לשון הפייט בסדר העבודה (הובא במחזור הק"י עמי

• מבשר טוב •

**עיקר תפילת הכהן גדול היה שיהיה לישראל
יישוב הדעת וישבו בנחת**

**ומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון, ולא
היה מאריך בתפלתו, שלא להבעית את
ישראל. (משנה יומא ה א)**

וכל הענין הזה יפלא עד מאוד. דהנה ידוע ופשוט דכל עיקר ותכלית עבודת יום הכיפורים היה במה שהכהן הגדול היה נכנס לבית קדשי הקדשים אחת בשנה, בזה היום שהוא היום היותר נעלה בשנה, על כן תמוה מאד מדוע זה לא התפלל תפלה ארוכה רק תפלה קצרה בזמן הנבחר הזה שאין דומה לו בקדושתו ורום מעלתו. עוד יותר יש להבין מדוע לא התפלל בקודש הקדשים עצמו רק בבית החיצון, ולפני ולפנים דומיה לו וקול תפלתו לא ישמע.

**דרך א"י הרח"ק רבי נתן דוד
משידלובצא** זצוקללה"ה היה משבח פירוש הרח"ק בעל תפארת שלמה מראדומסק זצוקללה"ה "שלא להבעית את ישראל", היינו זו גופא היתה תפלתו: "שלא להבעית את ישראל", שלא יהיה להם שום בעתה.

ימי הרחמים והסליחות, עמי קלו

ביתורת רבי נתן דוד משידלובצא' (עמ' קעט) הובא שאמר בזה הלשון: שזו בעצם היתה התפלה, כמו שכתוב במשנה שהתפלל: רבונו של עולם, אנא השם, שלא להבעית את ישראל. שישאל יראים מיום הדין, יראים מגלות, יראים מתוה"ק, יראים מעולם הבא. לכן הנני מבקש מהשם יתברך: שלא להבעית את ישראל.

לו בעבודתו, לזה יכול להבטל באור העליון המאיר בו, כי אין לאור הזה שייכות לעולם. וכיון שנכנס למקום גבוה כזה שאין לעם התחברות ושייכות אתו אליו, לזה יכול להסתלק מן העולם, או לפגוע בו איזה פגע עבור הקטרוג עליו, מדוע הוא נכנס לאותו ענין העמוק.

אך ורק כאשר יש לו אוהבים בזה העולם ומקושרים אליו, אז בעבודתו קשורים הם באשר בעולם דורשים אותו, וקדושתו רוצים להמשיך עליהם. והגם שאינם בערכו, בכל זאת אהבה מקלקלת השורה, ועל כל פשעים תכסה האהבה. ובמדרגה זו היינו אהבה, הם מקושרים עדיין אליו, אף כי עלה עתה למקום שאינו בערכם, בכל זאת אהבה דוחקת נפשו של אותו הצדיק להיות אתם בלי להיפרד מאתם ח"ו*). כי דבוקים בזה מדרגה יתירה מתלמודם, שאין הדיבוק כל כך רק לפי ערך הלימוד והדרוש להם, והבן.

נמצא, כי בזכות האוהבים אין עליו קטרוג, כי לא לקח עטרה לעצמו, ויצמח מזה טובה גם עבורם. ולזה מניחים לו להיות במדרגה עליונה ולשוב כמקדם, כי נפשם קשורה בו. והם ממשיכים אותו להיות נשאר קיים בעולם. וכזה ממש קרה לכהן גדול בכל שנה ושנה בצאתו בקודש כמקומו כך היה ענינו קדוש בתכלית הקדושה, היה יכול ח"ו לפגוע בו איזה פגע ח"ו, לבלי יהיה בשלום, ולא יצא לעולם. לזה עשה יום טוב לאוהביו דווקא, כי הם היו דווקא בעזרתו שיהיה נכנס ויוצא בשלום, כמבואר בדברינו למעלה, והבן.

ליום הכפורים

(* ועיין בספר "היהודי הקדוש" ריש פרשת שלח (עמ' קיג) ביאור נפלא בזה.